

Efter mammans död vågade Doris berätta om skammen

Doris Dahlin har just kommit ut med sin nya bok, "Vi vet nog vem du är". Större delen av den har hon skrivit från sommarstället i Harkskär, med utsikt över havet. Och den utspelar sig till en del i Gävle.

[Rekommendera](#) [Bli den första bland dina vänner att rekommendera detta.](#)

Det är i Harkskär vi möts, Doris och jag, i hennes skivstuga med utsikt över havet. Det är en strålande vacker höstdag, blå himmel, blått hav och efter en stund ser vi briggen Gerdas segel i horisonten.

- Tänk säger hon, här sitter jag som växte upp så fattig, som inte hade mat för dagen och inte pengar till skolböcker och med en pappa som var alkoholist. Och nu har jag det så bra! Så skrattar hon sitt stora, varma, öppna skratt. Hon är vacker, glamorös med sitt långa hår, sin härliga profil och sitt stora leende. Hon är också omgiven av skönhet, vackra egenmålade akvareller, dekorationer, kloka citat målade på väggarna. Hon har skrivit två böcker som berört så många människor att hon var tungen att skaffa hemligt telefonnummer, för att få litet lugn. Nu bloggar hon för att hålla kontakt med läsarna på det sättet. Samtidigt reflekterar hon över klimatet i vårt samhälle som gör att så många inte har någon att tala med utan vänder sig till en författare med sina ofta tragiska livsberättelser. Berättelser som berör henne starkt.

Hennes böcker handlar om livslögner, att känna sig utanför, att inte få vara den man är och det berör så många att Doris blir både förvånad och förskräckt.

Det var nog meningen att Doris skulle skriva just sådana böcker, hon som i många år varit coach och i den egenskapen handfast kunnat hjälpa människor. Nu når hon så många fler och kan dela med sig av sina insikter och erfarenheter. Det är nog meningen med hennes liv.

Innan vi har satt oss i hennes skrivarlya för att prata har Doris tagit sig ett dopp i havet. Hon älskar att bada, även när det är kallt. Nu hoppade hon i havet på fotografen Annakarins begäran, trots att det bara var 9,5 grader. Strongt!

Doris bok är delvis förlagd till Gävle.

Men det är i Härnösand som hon har vuxit upp som enda dottern i en familj där pappan var gravt alkoholiserad. Familjen var mycket fattig. Mamman kom från en arbetarsläkt från Ådalen och hade många syskon. Där fanns en stor sammanhållning.

Förväntningar var stora när Doris föddes, efter tolv års äktenskap att pappan skulle bli nykter. På hennes axlar vilar att hon var fel för hade hon varit bättre hade pappan slutat supa. Mamman var till och från deprimerad och fick slita som en hund. Familjen bodde helt omodernt, med utedass och vatten på gården. Doris fick bli vuxen tidigt men hon fick även uppleva kärlek och mycket skratt i hemmet, blandat med det som inte var bra. Hon gick i skolan i Härnösand och lyckades dölja att pappan söp och att de bodde som de gjorde. Hon blev inte mobbad och har inte de erfarenheter som kvinnorna i hennes böcker har.

Hon var duktig i skolan, gick ut gymnasiet och hade då blivit politiskt aktiv. Sin inneboende ilska tog hon ut på samhället. Hon hade också försöjt sig under gymnasieåren på att skriva, bland annat för tonårstidningen Starlet. Där hade hon fått praktisera en sommar när hon gått ut åttan och sen fick hon fortsätta att frilansa och kunde tack vare det köpa sina läroböcker.

Under de åren skrev hon även sin första bok, "Ockupationsleken".

Sen lämnade hon Härnösand och hade aldrig tänkt återvända. Drömmen var att bli journalist men hon kom inte in på Journalisthögskolan, till sin stora förvåning och inte heller på Socialhögskolan, där hon ville utbilda sig så att hon kunde rädda världen. Istället läste hon beteendevetenskap, psykologi och sociologi i Umeå och tog en fil kand. Efter studierna gjorde hon det hon aldrig skulle göra, hon flyttade hon tillbaks, mest för att mamman var dålig och deprimerad och pappan hade blivit sjuk.

Hon jobbade på landstinget och träffade sin man som hon var gift med i 20 år. Han gick på lärarhögskolan i Härnösand. Doris vantrivdes på landstinget och sökte därför till Bibliotekshögskolan i Borås och utbildade sig till bibliotekarie.

Återigen var tanken att aldrig flytta till Härnösand igen men då hade första barnet fötts så de flyttade tillbaks och trivdes bra under småbarnsåren. Doris jobbade som bibliotekarie och stortrivdes med sitt jobb, bland annat på biblioteket i sin gamla gymnasieskola som hon skrivit en arg bok om. Och där fanns de gamla lärarna fortfarande kvar. Så småningom blev hon länskonsulent och fick jobba med barn- och ungdomslitteratur. Det passade henne perfekt eftersom hon själv hade överlevt genom att läsa mycket.

I Härnösand gick hon också i terapi, för att inte överföra alla sina negativa upplevelser till barnen. Den terapeutunden undrade vad hon gjorde i Härnösand, där hon haft så tunga upplevelser, en stad med "bruksmentalitet" och inskränkthet.

Terapin ledde också till insikten hos Doris att hon ville jobba med människor så hon gick en utbildning till terapeut samtidigt som hon läste mental träning. Hon fick där två olika redskap som passade henne och därefter blev hon rekryterad till en utbildningsfirma i Stockholm, Mercuri, som då var Europas största utbildningsföretag.

Då flyttade familjen till Stockholm och det blev ett nytt liv på många sätt. Nu har hon ett eget utbildningsföretag och kan jobba med de frågor som hon själv tycker är viktiga. Hon styr också sina arbetsuppgifter så att hon kan sitta i Harkskär och skriva. Här är hon så ofta att hennes bokförlag undrade om hon flyttat hit.

Hon skilde sig efter 20 års äktenskap och levde ensam ett antal år. Det blev nästan som en tonårsperiod med många vänner. Sen träffade hon sin nya kärlek, Janne. De har bott ihop i drygt sex år nu.

När jobbade du i Gävle?

- När jag var konsult jobbade jag med flera företag, som Sandvik Steel och Korsnäs och även mycket med Gävle kommun. Mina kolleger undrade om jag hade en hemlig kärlek i Gävle, men det hade jag inte. Det var bara så att jag fick många förfrågningar från Gävle. Jag hade kurser både i Älvkarleö och Högbo bruk. Redan då tyckte jag att Gävle var vackert och knöt positiva kontakter där. Jag hade många fantastiska kursdeltagare.

Hur kom du på att du skulle skriva en bok, den som blev "Skammens boning"?

- Jag hade haft tankar till och från att jag ville skriva av mig men också för att det skulle kunna läsas av andra eftersom jag visste att det jag skrev om var så skambelagt för många. Jag hade själv inte berättat för någon att min pappa var alkoholist. Jag hade varit gift i flera år innan min man fick veta det. Han bara stirrade på mig för mamma och jag hade alltid beskrivit pappa som ett helgon. Men jag ville inte skriva så länge mamma levde, för det skulle ha varit en stor skam för henne.

När mamma dog brast något inom mig. För att överleva måste jag lägga alla pusselbitar på plats. När jag började skriva kom jag ihåg saker som jag egentligen inte mindes. Det var märkligt. Vissa saker kunde jag kontrollera. Och det stämde! Det var samma sak med min nya bok. Det blev en befrielse för mig att skriva. Jag är glad nu men jag led när jag skrev.

Vad är meningen med vårt liv?

- Både att vi ska lära oss saker och sen det här med kärlek, att vi ska våga kärlek. Att vi ska låta andra vara som de är och inte fastna i mallar. Vad ska jag lära i det här livet och av det som händer just nu? Sen att inte anklaga varken andra eller en själv. Att inte ta allting för givet, apropå kris i världsekonomin och naturkatastrofer.

Har du en tro?

- Ja, mina barn brukar skratta åt mig och säga, mamma, kan jag inte tro som du. Men från det jag var väldigt liten har jag haft en stark gudsgemenskap, som är väldigt litet auktoritetsbunden. Ibland när jag haft kurser kan jag säga, hjälp mig nu, vad ska jag göra? Då får jag hjälp. Faktiskt. Jag tror inte bokstavstroget på bibeln och jag tror inte på kyrkans fördömanden som finns hos vissa präster. För mig är tro kärlek och acceptans.

Hur vill du att ditt liv ser ut om tio år?

- Jag vill vara någorlunda frisk. Jag vill gärna sitta vid havet i Harkskär och jag vill även bo i Stockholm. Jag har det bästa av två världar. Jag vill ha närhet till mina barn och ha nära och kära runt mig. Jag hoppas att jag fortfarande skriver skönlitterärt, gärna i ett litet pensionat i ett land med varmt klimat.

Annons

Fotograf: AnnaKarin Björnström

Fotograf: AnnaKarin Björnström

FAKTA

Doris Dahlin

Yrke: Coach och utbildningskonsult, författare till "Ockupationsleken" 1971, "Skammens boning" 2007 och nu "Vi vet nog vem du är", samt ett antal fackböcker.

Ålder: 56 år

Född: I Härnösand

Familj: Sambon Jan Zeffer och två vuxna barn, en son, en dotter

Bor: I lägenhet på Kungsholmen i Stockholm och fritidshus i Harkskär

Fritidsintressen: Att gå i skogen, att bada, tycker om att läsa och måla.

Starka sidor: Är målinriktad och rätt öppen. Jag är bra på att ta mig ur kriser. Jag kan åka väldigt djupt ner men jag är duktig på att klättra upp så småningom. Trots att jag både skriver om elände och själv varit med om mycket så är jag positiv och lösningsinriktad.

Svaga sidor: Jag är otålig och vill att saker ska gå snabbt. Jag kan också bli väldigt känslös, med nära till både skratt och gråt. Det kan vara en styrka men också en svaghet. Jag är heller ingen ordningsam person.

Laster: God choklad, böcker, jag är lat och kan sitta med ett korsord eller en bok men jag kan också jobba för mycket och jag brände ut mig. Jag har aldrig varit en lagomänniska.

Önskera: Antingen till något okänt ställe där jag aldrig har varit eller till Indien. Jag var i Kerela med min sambo i fjol. Det var så lugnt och vi mötte sådan fantastisk vänlighet.

Jag har ledbesvär och mådde bra i värmen, av massage varje dag och den goda maten. Jag åker gärna tillbaka till Kerala.

Om jag vann tio miljoner: Då reser jag mycket under vinterhalvåret, för mina leders skull. Sen skriver jag på heltid.

Mina barn får också en lägenhet var men resten ska jag använda upp själv och njuta, bland annat av havskräfter från fiskaren här borta och av massage.

Kerstin Monk

026-159644

kerstin.monk@gd.se

